

לקט ידיעות – אפריל 2022

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכז התכנית ועורך הלקט: עו"ד אורי בארי

צוות המחקר: יהל גרליץ, יעל יוסילביץ', שרון כץ, שירלי שלזינגר ואלון שרבטי

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

פסיקה

בג"ץ 1618/22 אחמד מוחמד יאסין ג'ראדאת נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית ב-6 באפריל **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד צו הריסה שהוצא לדירת אחד המפגעים אשר היה מעורב בפיגוע הירי בחודש דצמבר 2021 באזור חומש, שבו נרצח יהודה דימנטמן ז"ל ונפצעו שני אזרחים ישראלים נוספים.

בג"ץ 4308/21 עזבון פארס אבו נאב נ' ראש המחלקה לחקירות שוטרים במשרד המשפטים ב-18 באפריל **דחה** בג"ץ עתירה שהגישו הורי פלסטיני שנורה למוות במהלך פעילות מבצעית של משטרת ישראל לתפיסת גנבי רכב, כנגד החלטת הפרקליטות לדחות ערר שהגישו על החלטת מח"ש לסגור את תיק החקירה מחוסר ראיות.

בג"ץ 8008/20 עטאף עאהד סובחי בכר נ' הפרקליט הצבאי הראשי

ב-24 באפריל [דחה](#) בג"ץ עתירה שהגישו פלסטינים כנגד החלטת היועץ המשפטי לממשלה לאשר את החלטת הפצ"ר לסגור את תיק החקירה בעניין מותם של ארבעת ילדי משפחת בכר, אשר נהרגו במהלך תקיפת חיל האוויר ברצועת עזה במבצע "צוק איתן".

ע"א 2362/19 פלונים נ' הרשות הפלסטינית

ב-10 באפריל [קיבל](#) בית המשפט העליון, ברוב דעות, ערעור שהוגש על ידי בני משפחות שכולות שאיבדו את קרוביהם בפיגועי טרור בירושלים בשנים 2001-2002, בנוגע לשאלת האחריות הנזיקית של הרשות הפלסטינית לפיגועי הטרור. **השופטים עמית ומינץ**, בדעת רוב, קבעו כי תשלום כספים על ידי הרשות הפלסטינית לאסירים ביטחוניים ולבני משפחותיהם מהווה אשרור ותמריץ לפעולות הטרור, וכי היא נושאת באחריות נזיקית. **השופט גרוסקופף**, בדעת מיעוט, גרס כי התשלום לא מהווה אשרור המאפשר להטיל אחריות נזיקית. בית המשפט דחה (בדעת רוב) את הבקשה להטיל על הרשות הפלסטינית פיצויים עונשיים (כנגד דעתו החולקת של **השופט מינץ**).

ע"מ 5645-21 פלונית נ' שר הפנים

ב-11 באפריל [דחה](#) בית המשפט העליון ערעור שהוגש על ידי פלסטינית תושבת יהודה ושומרון על החלטת בית המשפט המחוזי, שאישר את החלטת שר הפנים לדחות את בקשתה למתן היתר שהייה בישראל מטעמים הומניטריים.

ע"א 8289/19 מחמד עיד עבד אל אלקאדר עיסא נ' פלונים

ב-27 באפריל [דחה](#) בית המשפט העליון ערעורים שהוגשו על [פסק דינו](#) של בית המחוזי מחודש יולי 2019, שקבע כי הרשות הפלסטינית וגורמים נוספים נושאים באחריות לפיגוע בשנת 2000 בגוש קטיף שבו נרצחה מרים חנה אמיתי ז"ל. בית המשפט קיבל את טענות המערערים והפחית את סכום הפיצויים העונשיים שנפסקו.

ע"מ 7061/21 עיריית חברון נ' ממשלת ישראל

ב-28 באפריל [דחה](#) בית המשפט העליון ערעורים שהוגשו על החלטת בית המשפט המחוזי, שאישר את החלטת ועדת המשנה להתנגדויות של מועצת התכנון ליתן היתר בניה להקמת שני מבני מגורים בעיר חברון במקום שמכונה "מתחם רובע חזקיה".

ידיעות בינלאומיות

התפשטות מגפת הקורונה

ב-18 באפריל [קבע](#) בית משפט פדרלי בארצות הברית כי החובה שהטיל הממשל האמריקאי על עטיית מסכות בתחבורה הציבורית לשם מניעת התפשטות מגפת הקורונה היא בלתי חוקית ובטלה. בהמשך לכך, משרד המשפטים האמריקאי [הודיע](#) כי יערער על ההחלטה.

18 באפריל, [Reuters](#); 18 באפריל, [Guardian](#).

ב-18 באפריל [קבע](#) בית המשפט העליון של ארצות הברית כי משרד ההגנה יכול לנקוט בצעדי משמעת כנגד טייס מילואים בחיל האוויר האמריקאי אשר סירב לקבל חיסון לקורונה מטעמי דת. 18 באפריל, [The Hill](#); 19 באפריל, [Guardian](#).

ב-27 באפריל [קבע](#) בית משפט בניו זילנד כי היבטים מסוימים של מדיניות הכניסה למדינה שהוטלו בזמן מגפת הקורונה הפרו את זכות הכניסה לארץ של חלק מאזרחי המדינה. 27 באפריל, [Reuters](#).

ב-27 באפריל [קבע](#) בית הדין הכללי של האיחוד האירופי כי המדיניות במסגרתה חברי הפרלמנט האירופי נדרשים להציג תעודת מתחשן או בדיקת קורונה שלילית, על מנת להיכנס למבנה הפרלמנט האירופי, מידתית.

פלישת רוסיה לאוקראינה

ב-1 באפריל [פירש](#) והרחיב במקצת הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) את סעדי הביניים הדחופים שהוציא, במסגרת התלונה שהגישה אוקראינה כנגד רוסיה בשל הפרות נרחבות של זכויות אדם במהלך הפלישה למדינה. לניתוח סעדי הביניים שהוצאו ראו: [מרקו מילנוביץ'](#), 1 באפריל, [EJIL:Talk!](#).

ב-7 באפריל [אימצה](#) העצרת הכללית של האו"ם החלטה במסגרתה השעתה את חברותה של רוסיה במועצת זכויות האדם של האו"ם. 93 מדינות, כולל ישראל, תמכו בהחלטה; 24 הצביעו נגד; ו-58 נמנעו.

7 באפריל, [הודעת ארצות הברית](#); 7 באפריל, [Reuters](#); 7 באפריל, [Guardian](#). לניתוח ההחלטה ודיון בחשיבותה ראו: [רוזה פרידמן](#), 8 באפריל, [EJIL:Talk!](#).

ב-27 באפריל [אימצו](#) ארגון התיירות העולמי (UNWTO) החלטה במסגרתה השעה את חברותה של רוסיה בארגון. 27 באפריל, [Reuters](#).

ב-13 באפריל [פרסם](#) הארגון לביטחון ושיתוף פעולה באירופה (OSCE) דוח מפורט בדבר הפרות נרחבות של דיני הלחימה ודיני זכויות האדם מאז פלישת רוסיה לאוקראינה. לניתוחים של ממצאי הדוח העיקריים ראו: [עדיל אחמד חאק](#), 15 באפריל, [Just Security](#); [וולפגנג בנדק](#), ורוניקה בילקובה ומרקו ססולי, 19 באפריל, [EJIL:Talk!](#).

דיני מלחמה

ב-5 באפריל פרסם חיל הים האמריקאי עדכון למדריך למפקד ללוחמה ימית. להסבר על הקרע ההיסטורי למדריך וניתוח השינויים שנכללו בעדכון ראו: **סינתזה פרמלי וראול פדרוזו**, 20 באפריל, Articles of War.

מאבק בטרור

בחודש אפריל פרסם משרד ראש המודיעין הלאומי בארצות הברית (ODNI) דוח שקיפות סטטיסטי בדבר השימוש של סוכנויות המודיעין בסמכויות שנתונות להן לפי חוק, כולל לפי חוק איסוף מודיעין זר (FISA).

משפט בינלאומי פלילי וחקירות על פשעי מלחמה

ב-5 באפריל נפתח משפטו של עלי מוחמד עלי עבד-רחמן (עלי קושייב) בבית הדין הפלילי הבינלאומי. קושייב, מנהיג מיליצית ג'נג'וויד (Janjaweed), חשוד בביצוע פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות בין השנים 2003-2004, אגב מאבק אלים שהתרחש בחבל דארפור בין צבא סודן לבין מספר ארגונים חמושים.

6 באפריל, הצהרת תובע בית הדין בפתיחת המשפט. 5 באפריל, Reuters. לדיון בחשיבות ובהשפעה של קיום המשפט ראו: **אמה דינאפולי ומוחמד חסן**, 4 באפריל, Just Security.

ב-16 באפריל הודיעה ונצואלה כי בכוונתה לנהל בעצמה את החקירה שנפתחה בעניינה בבית הדין הפלילי הבינלאומי בחודש נובמבר 2021, ואשר עוסקת בחשדות לביצוע פשעים כנגד האנושות בהקשר של ההפגנות נגד השלטון במדינה החל מחודש אפריל 2017, וביקשה להקפיא את החקירה בבית הדין. בהמשך לכך, ב-20 באפריל הודיע תובע בית הדין, קארים חאן, כי בכוונתו לבקש מבית הדין, במהירות האפשרית, אישור לחדש את החקירה, מכיוון שלא הוצג מידע חדש המצדיק שלא לבצע חקירה מכוח עיקרון המשלימות.

21 באפריל, Reuters.

ב-28 באפריל הגיש תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי, קארים חאן, למועצת הביטחון של האו"ם, דוח עיתי בדבר פעולות משרד התביעה במסגרת החקירה שנפתחה בלוב, בעקבות הפניית מועצת הביטחון בשנת 2011. הדוח כולל אסטרטגיה מחודשת של משרד התביעה בניהול החקירה.

29 באפריל, נאום התובע בפני מועצת הביטחון.

ב-25 באפריל הודיע תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי, קארים חאן, כי משרדו יצטרף לצוות חקירה משותף עם אוקראינה, פולין וליטא, תחת חסות של סוכנות האיחוד האירופי לשיתוף פעולה במשפט הפלילי (Eurojust), לחקירת פשעי מלחמה שמבוצעים באוקראינה.

25 באפריל, Reuters.

ב-11 באפריל [הרשיע](#) בית משפט באנגליה את עלי חרבי עלי, תומך של ארגון דאעש, במעורבות בפעולות טרור וברצח חבר הפרלמנט הבריטי דייוויד איימס בחודש אוקטובר 2021, [וגזר](#) עליו מאסר עולם.

13 באפריל, [Guardian](#).

ב-1 באפריל [חתמו](#) בית הדין הפלילי הבינלאומי וסלובניה על הסכם בדבר ביצוע פסקי דין במדינה.

זכויות אדם

ב-8 באפריל [ביטלה](#) רוסיה את הרישום של 15 ארגונים זרים הפועלים במדינה, כולל ארגוני זכויות האדם אמנסטי אינטרנשיונל ו-Human Rights Watch.

ב-25 באפריל [הרשיע](#) בית משפט בטורקיה את הפילנטרופ הטורקי אוסמן קוואלה בניסיון להדיח את המשטר באמצעות מימון הפגנות בשנת 2013, וגזר עליו מאסר עולם ללא אפשרות חנינה. מדינות וארגונים רבים, כולל [ארצות הברית והאיחוד האירופי](#) גינו את פסק הדין וקראו לשחרורו המידי.

25 באפריל, [Guardian](#).

ב-12 באפריל [פרסמה](#) מחלקת המדינה של ארצות הברית את הדוח השנתי בדבר מצב זכויות האדם בעולם לשנת 2021.

ב-29 במרץ [פרסם](#) ארגון אמנסטי אינטרנשיונל את הדוח השנתי בדבר מצב זכויות האדם בעולם לשנת 2021.

סייבר, טכנולוגיה ופרטיות

ב-5 באפריל [קבע](#) בית הדין האירופי לצדק (ECJ) כי הדין האירופי אוסר על מדינות האיחוד לשמור באופן כללי וחסר הבחנה נתוני מיקום ורשת של מכשירים אלקטרוניים של אנשים, במסגרת המאבק בפשיעה חמורה. בית הדין קבע כי ניתן לשמור נתונים אלו, במקרים חריגים ותחת הגבלות כגון תחימה בזמן.

5 באפריל, [הודעת בית הדין](#); 5 באפריל, [Reuters](#); 5 באפריל, [Guardian](#).

ב-26 באפריל [פסל](#) בית המשפט החוקתי של גרמניה מספר סעיפים בתיקון לחוק ההגנה על החוקה של מדינת בוואריה, שעוסקים במעקבים, חיפוש מידע ושימוש בו על ידי שירותי הביטחון, לאור היותם בלתי חוקתיים ופוגעים בזכויות יסוד.

מדיניות ביטחונית וצעדים ביטחוניים

ב-29 באפריל אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את [החלטה 2629 \(2022\)](#) במסגרתה האריכה בשלושה חודשים את המנדט של משלחת הסיוע של האו"ם ללוב (UNSMIL).
29 באפריל, [הודעת מועצת הביטחון](#).

שינויי אקלים

ב-4 באפריל [פרסם](#) הפאנל הבין ממשלתי לשינויי האקלים של האו"ם (IPCC) את החלק השלישי של הדוח השישי, אשר מתמקד בבסיס המדעי לשינויי האקלים.
4 באפריל, [תקציר הדוח](#); 4 באפריל, [הודעת האו"ם](#); 4 באפריל, [Guardian](#). לניתוח מסקנות הדוח וההשפעה של פלישת רוסיה לאוקראינה עליהם ראו: [מארק נויט](#), 11 במאי, [Just Security](#).

התפתחויות מדיניות

ב-21 באפריל [קבע](#) בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) כי קולומביה הפרה את הריבונות של ניקרגואה, כאשר הפריעה לפעולות דייג ומחקר ימי בחלק מהשטח הימי מול חופי ניקרגואה, אשר נקבע בשנת 2012 כי שייך לה. בית הדין הורה לקולומביה להפסיק את ההפרות.
21 באפריל, [הודעת בית הדין](#); 21 באפריל, [Reuters](#).

ב-26 באפריל [אימצה](#) העצרת הכללית של האו"ם החלטה במסגרתה נקבע כי כאשר מוטל וטו על החלטה במועצת הביטחון, על העצרת לכנס דיון, תוך עשרה ימים, בנושא שבגיני הוטל הוטו.
26 באפריל, [הודעת האו"ם](#); 27 באפריל, [ASIL](#). לניתוח ההחלטה ודיון באפקטיביות שלה ראו: שמאלה תומפסון, קארין לנדגורן ופול רומיטה: 28 באפריל, [Just Security](#).

ב-29 באפריל [הגישה](#) גרמניה תלונה כנגד איטליה בבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) במסגרתה נטען כי איטליה מפרה את חובתה לכבד את החסינות הריבונית של גרמניה, כאשר היא ממשיכה לאפשר לקורבנות פשעי מלחמה נאצים להגיש תביעת פיצויים כנגדה. זאת, על אף [פסיקת](#) בית הדין משנת 2012 שקבעה כי לגרמניה עומדת חסינות מפני תביעות אלה.
29 באפריל, [הודעת בית הדין](#); 30 באפריל, [Reuters](#). לניתוח המחלוקת בין המדינות ודיון בהליך בבית הדין ראו: [לורנצו גראדוני](#), 10 במאי, [EJIL: Talk!](#).

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות הקודמים](#).

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- orib@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2017 כל הזכויות שמורות